

Reumatiker i samarbete med myndigheter

RESAM-projektet, Reumatiker i samverkan med myndigheter, heter ett projekt initierat av Reumatikerförbundet. Projekttiden omfattar två år, starten skedde i november 1999, och det är de två distrikten i Västmanland och Värmland som omfattas. 50 reumatiker från vardera länet förväntas delta.

Medel har erhållits från Allmänna Arvsfonden. Projektet drivs i samverkan med försäkringskassa, kommunförbund, landsting och länsarbetsnämnd. En projektledare på halvtid har tillsatts i respektive distrikt. Birgitta Gauffin är projektledare i Värmland och Lisbet Lindberg Västmanland.

Projektet följs upp och utvärderas av Karlstad Universitet. Utvärdering sker mot mål och delmål. Fysisk status, medicinering, arbetsförmåga och livskvalitet redovisas före och efter projektet.

Individens roll i myndigheternas samverkan

Alltför ofta känner sig förmodligen den enskilde individen både överkörd, icke sedd och kanske också att myndigheterna "pratar över huvudet". Detta tillsammans med att vara kroniskt sjuk, inte orka med och inte förstå vad som sägs, gör att det sammantaget ter sig nästan omöjligt att

bli sedd för den person man är, med de kompetenser som finns, trots kanske yttre och inre handikapp.

CMT-rapporten visar dessutom att av de samhällsekonomiska kostnaderna för reumatiska sjukdomar på 27 miljarder kr stod 80 % för produktionsbortfall. För Värmlands del var totalkostnaden 863 miljoner kronor. Projektet ska visa på en väg att gå, hur man lär sig påverka myndigheter så att man kommer dit man ska i livet. Och då förhoppningsvis tillbaka till arbetslivet, kanske se möjligheter att byta arbete, bryta långa sjukskrivningsperioder, se de egna resurserna.

Tre olika delmål

Det första delmålet i projektet handlar bl a om den individuella nyttan, att nå personliga mål, t ex att behålla det befintliga jobbet, att acceptera situationen man befinner sig i, att se utvecklingsmöjligheter.

Det andra delmålet är fokuserat på rehabilitering i samverkan mellan myndigheter och människor med funktionshinder och deras organisationer, t ex Reumatikerförbundet.

Tredje delmålet ska visa vikten av att mobilisera människans egen kraft. Deltagarna ska ingå i så kallade självhjälpsgrupper som ska träffas kontinuerligt, förslagsvis 2 ggr/vecka under projekttiden.

Deltagarurval

I den inbjudan som gick ut till reumatiker står bl att projektet är till för den som vill ta chansen att växa utifrån de egna förutsättningarna och den egna situationen samtidigt som man med erfarenheter och kunskaper bidrar till att utveckla myndigheters samlade kunskap kring reumatikers behov.

Inbjudan gällde reumatiker i åldersgruppen 20–55 år. Information lämnades via Arbetsförmedling och Försäkringskassa samt personlig inbjudan till målgruppen, därefter följde direktinformation i respektive lokalaförening. Av de totalt 100 deltagarna som projektet ska omfatta är nu 30 igång, 15 i vardera distriktet. För Värmlands del är den yngsta deltagaren 24 år, den äldsta 55.

En grundenkät fick fyllas i, varefter en personlig intervju genomfördes med var och en. Samtliga som hittills visat intresse för projektet har beretts plats. Inledningsvis ska deltagarna gå igenom materialet av "Egen kraft". Men först av allt träffades samtliga 30 på ett internat på två dagar. Och resultatet av det internatet blev nog avgörande för många inställning till

projektet och kanske också till den egna framtiden.

Fortsättningen av projektet

Efter det internat som hållits, där bl a målbildsformulering, målbildsträning och arbete med verksamhetsplanering ägde rum, ska deltagarna fortsätta på egen hand i självhjälpgrupper. Och detta att kontinuerligt ses 2ggr/vecka ställer av praktiska och ekonomiska skäl vissa krav på att ha deltagarna samlade inom en visst regionalt område. Nu har det löst sig automatiskt, trots att avstånden för Värmlands del är stora. Projektledare Birgitta Gauffin summerar:

– Det måste kunna lösa sig praktiskt, smidigt och ekonomiskt att träffas. Därför har vi försökt samla grupperna föreningsvis. I Värmland har dessa 15 deltagare delats in i 3 grupper på mellan 3-9 personer. Men visst är det svårt att lösa om någon från en avlägsen del av länet vill delta. Det kan också kännas belastande att binda sig för ett sådant här tidsmässigt långt projekt. Mycket kan hända på vägen för deltagarna. De kan råka in i ett skov, och att redan från början kunna säga att man kan delta två gånger per vecka under två års tid, ja det är nog lite väl mycket begärt ibland.

Men entusiasmen är stor, och naturligtvis ökar förutsättningarna för den enskilde individen om samhället samlar resurserna över myndighetsgränserna.

Text och foto Greta Thorén

Ingela: Jag vill inte vara ett offer

Ingela Carlsson är 38 år fyllda, har haft RA sedan 13-årsaldern. Bortsett från en kortare arbetslivsperiod på ett par år, har hon varit arbetslös och sjukskriven, och redan vid 28 års ålder fick hon sjukpension. Sjukdomen har gått hårt fram med hennes kropp, men hennes psyke har den inte rätt på. Hon har tränat sig mentalt, funnit en inre kraft som hon inte visste fanns tidigare.

– Sjukdomen har inte enbart burit med sig elände, den har burit med sig en handlingskraft, som jag nog inte hade haft förmåga att ta fram om jag inte blivit sjuk, säger hon.

– Det är viktigt att inte betrakta sig som ett offer, utan i stället ta vara på de resurser man har. Jag har deltagit på många kurser för att lära känna mig själv och för att få en ökad självkänedom. När smärtorna sätter in projicerar jag kraften så att den i stället kan användas på ett konstruktivt sätt.

Det sägs att ögonen är själens spegel. Detta påstående stämmer med räge på Ingela. Ögonen är intensiva, iakttagande och visar på vad själens kraft kan åstadkomma över en kroniskt sjuk kropp. Hon fortsätter att berätta:

– Jag fick en personlig inbjudan till projektet. En anledning till att jag gick med är att jag vill dela med mig av många års erfarenheter. Jag vill verka för att helhetssynen på människan förstärks, eftersom kropp och själ har ett nära samband. Olika alternativa terapier kan vara till stor hjälp för att bearbeta den inre smärta, som ofta blir följd av en kronisk sjukdom. Det blir emellertid dyrt för den enskilde eftersom man själv får stå för hela kostnaden. Alternativa behandlingsmetoder bör omfattas av sjukförsäkringssystemet.